

**ΠΡΟΒΟΛΗ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ
«ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΠΡΙΜΟ»**

**Ιταλικό Μορφωτικό Ινστιτούτο Αθηνών, Δευτέρα 14 Ιανουαρίου 2019,
Χαιρετισμός Γενικού Γραμματέα
Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος
Βίκτωρα Ισαάκ Ελιέζερ**

Αναρωτιέμαι τι μας έφερε σήμερα όλους μαζί εδώ, στο ιταλικό μορφωτικό ινστιτούτο. Δεν θα το πιστέψετε, αλλά εδώ μας έφερε ένας πολύ δυνατός Θεσσαλονικιότικος αέρας, ένα αιωρούμενο χαρτί, ένας περίεργος και επίμονος Ιταλός καθηγητής. Ο δυνατός αέρας που φύσηξε πριν από περίπου 15 χρόνια, τα παράθυρα σε ένα δωμάτιο ήταν ανοικτά, ένα χαρτί αιωρείται και πέφτει στα χέρια του Ιταλού καθηγητή.

Ήταν μια έκθεση με ημερομηνία μισοσβησμένη, με θέμα «Μία από της ωραιότερες αναμνήσεις της ζωής μου», και την είχε γράψει κάποιος Αλμπέρτο Μοντιάνο. Ο περίεργος καθηγητής ψάχνει και βρίσκει κιβώτια με στοιβαγμένα χαρτιά, τα διαχωρίζει, τα ταξινομεί, εντοπίζει τα ονόματα, τις ημερομηνίες γέννησης, τα ονόματα των γονέων.

Κυρίες και κύριοι, ο καθηγητής αυτός, είναι ο Αντόνιο Κρεσέντσι, είναι ο άνθρωπος που με μόχθο, υπομονή και επιμονή προσθέτει μια ακόμη σελίδα στη λαμπρή ιστορία των Εβραίων της Θεσσαλονίκης. Εκατοντάδες ντοκουμέντα. Εκατοντάδες άνθρωποι. Εκατοντάδες Θεσσαλονικείς γεννημένοι από το 1912 έως το 1928. Άλλοι έφυγαν, άλλοι απέδρασαν, άλλοι κρύφτηκαν, άλλοι θανατώθηκαν. Αλλά ήταν ζωντανοί, άνθρωποι που δεν ήθελαν τίποτε παραπάνω από τη μόρφωσή τους. Και επέλεξαν, παράλληλα με την ελληνική, να μάθουν και την Ιταλική κουλτούρα, στο Ιταλικό σχολείο Umberto Primo, στη Θεσσαλονίκη.

Το 2014 στην παράδοση των διπλωμάτων που ο Αντόνιο βρήκε ακούστηκαν ξανά τα ονόματα των **Barzilai Susanna, Benmaior Leone, Benusiglio Allegra, Ezratti Rachele, Maissa Salomone, Massoth Alberto, Mordoch Samuele, Nachmias Ester, Pipano Byce, Tazartes Nissim** και πολλών άλλων που χρόνια πριν έπαιζαν και γελούσαν ανέμελοι.

Τα πιστοποιητικά αυτά, τα πτυχία, οι μαθητικές εκθέσεις, οι έπαινοι δεν ανήκουν μόνο σε αυτούς που ποτέ δεν τα έλαβαν. Ανήκουν σε όλους τους κυνηγημένους από τη ναζιστική λαίλαπα Εβραίους της Θεσσαλονίκης, της Ελλάδας, της Ευρώπης, μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκαν Εβραίοι. Συμβολίζουν την αθωότητα, τον πολιτισμό, τη βαρβαρότητα, τη καταστροφή, τη Σοά, την επιβίωση, την πίστη, την ελπίδα, τη ζωή.

Το 2017 είδα στο θέατρο τους «Μαθητές του Ουμπέρτο Πρίμο», μια υπέροχη παράσταση που χαρακτηρίζεται από τις συγκλονιστικές ερμηνείες που προκαλούν ρίγη συγκίνησης. Ερμηνείες που δίνουν ζωή στους μαθητές του Ιταλικού σχολείου Ουμπέρτο Πρίμο.

Θερμά συγχαρητήρια στον ερευνητή Antonio Crescenzi, στη σκηνοθέτη και χορογράφο Alessandra Maioretti, σε όλους τους συντελεστές.

Είμαι βέβαιος ότι αυτό το επόμενο βήμα τους, το ντοκιμαντέρ που ετοιμάζουν, προορισμένο σε ένα πιο ευρύ κοινό, θα αφήσει ένα βαθύ και ανεξίτηλο σημάδι στη μνήμη μας.

Είμαστε εδώ όλοι μαζί παρόντες, κάποιοι που επέζησαν της θηριωδίας, οι απόγονοι συγγενών και φίλων, αποφασισμένοι να μην επιτρέψουμε την επανάληψη μιας θηριωδίας, να μην επιτρέψουμε στους νοσταλγούς του σκοταδισμού να απειλήσουν τις αξίες της ανθρωπιάς, να μην αφήσουμε την απανθρωπιά να κυριαρχήσει για μια ακόμη φορά στην ανθρωπότητα παραβιάζοντας το πιο θεμελιώδες δικαίωμα από τη δημιουργία του ανθρώπου: το δικαίωμα της ίδιας της ζωής.

Δείτε όμως γύρω σας, μόλις 75 χρόνια, αφότου η ανθρωπότητα αντίκρισε την πιο απεχθή βιομηχανία θανάτου, στο Άουσβιτς –Μπίργκενάου: Βανδαλισμοί Μνημείων του Ολοκαυτώματος, Εβραϊκών νεκροταφείων και συναγωγών, και Αντιεβραϊκά συνθήματα. Στο Πίτσμπουργκ δολοφονούνται αθώοι άνθρωποι την ώρα της προσευχής, επειδή γεννήθηκαν Εβραίοι. Και εδώ στη χώρα μας, αρνητές του Ολοκαυτώματος είναι υποψήφιοι δήμαρχοι στην Αθήνα ενώ οι ιδεολόγοι αναθεωρητές του Ολοκαυτώματος παρουσιάζουν ξανά και ξανά, ναι το 2019, τα λιβελογραφήματα τους, προσπαθώντας να ξαναγράψουν την ιστορία και να εξαγνίσουν τους εμπνευστές και τους εκτελεστές του μεγαλύτερου εγκλήματος κατά της ανθρωπότητας.

Και σήμερα, το μήνυμα που εκπέμπεται από τούτη την πόλη, από τούτο το χώρο, πρέπει να είναι ξεκάθαρο: η λήθη του Ολοκαυτώματος, η παραποίηση της ιστορίας, δεν θα περάσει. Δεν μπορεί να περάσει. Δεν πρέπει να περάσει. Σε αυτόν τον αγώνα για τη ζωή και την ανθρώπινη υπόσταση, προσέφεραν την πολύτιμη βοήθεια τους ο Γκουέλφο Τζαμπόνι, ο Ρόζενμπεργκ, ο Εμίλιο Νέρι, ο λοχαγός Λουτσίλο Μέρτσι, στρατιωτικός σύνδεσμος της Ιταλίας στο Γερμανικό Αρχηγείο, ο Μάρκο Μόσερι και η Βαλερί Τόρρες, ο Αρχιεπίσκοπος Δαμασκηνός, ο Άγγελος Έβερετ, ο Μητροπολίτης Ζακύνθου Χρυσόστομος, ο Δήμαρχος Ζακύνθου Καρέρ, ανώνυμοι αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης και απλοί πολίτες, «Δίκαιοι των Εθνών» και στη μνήμη του καθένα από αυτούς έχει φυτευτεί ένα δένδρο στην Ιερουσαλήμ, στο κράτος του Ισραήλ που γεννήθηκε από τις στάχτες των θυμάτων του Ολοκαυτώματος. Διότι όπως γνωρίζετε, μία από τις βασικές αρχές του Εβραϊσμού είναι ότι: Όποιος σώζει μια ζωή σώζει τον κόσμο όλο.

Μέσα από υποκουλτούρες του μίσους και της βίας καλλιεργούνται ο ρατσισμός, η μισαλλοδοξία, ο Αντισημιτισμός. Το εμπόδιο στην υποκουλτούρα αυτή μπαίνει από τον ίδιο τον πολιτισμό μας. Αυτόν τον πολιτισμό καλούμαστε όλοι μαζί να προασπίσουμε απέναντι στην υποκουλτούρα της απάθειας και της αδιαφορίας, που όμως θέτει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υπόστασή μας.

Και εσείς κύριε Κρεσέντσι, με τα ντοκουμέντα αυτά δεν προσθέσατε απλά μια σελίδα αναμνήσεων της Εβραϊκής ζωής στη Θεσσαλονίκη, μας συγκινήσατε γιατί σήμερα νοιώθουμε τους δικούς μας ανθρώπους δίπλα μας. Σας ευχαριστούμε θερμά.